

PERSPECTIVELE APROVIZIONĂRII CU APĂ ÎN SATELE DIN ȚINUTUL SECUIESC

*„Apă, tu nu ai nici gust, nici culoare, nici par-
fum, nu poți fi definită, ești gustată fără a fi
cunocută. Tu nu ești necesară vieții: tu ești
viața. Tu ne pătrunzi cu o bucurie care nu po-
ate fi explicată prin simțuri...”*

Antoine de Saint-Exupéry

Publicat de:

Asociația GAL Homoród-Küküllő Leader
www.hkleader.ro

La realizarea publicației au contribuit:

Dr. Hajdú Zoltán, Focus Eco Center

Administrația Bazinală de Apă Olt
(contact: dispecerat.sgahr@gmail.com;
dispecerat.hr@dao.rowater.ro)

Consiliul Local Ulieș

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Harghita

Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare Harghita

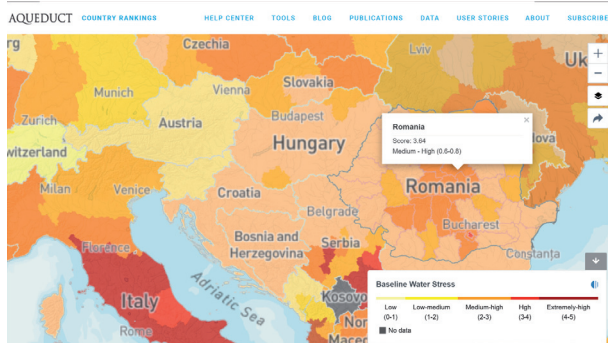
Agenția Națională pentru Mediu și Aree Protejate Direcția Județeană
Harghita (office@djmhr.anmap.gov.ro)

***Fotografia pe copertă a fost realizată de Csaba Gábos.
Albie de pârâu reabilitată, Ighiu***

I. Trebuie să ne ocupăm de problema apei în Ținutul Secuiesc?

Contrar percepției general acceptate în rândul publicului larg – potrivit căreia Ținutul Secuiesc este bogat în resurse de apă –, pe baza rezultatelor științifice și a experienței directe putem afirma că există probleme din ce în ce mai mari legate de rezervele de apă și de aprovizionarea cu apă, iar situația în acest domeniu se înrăutățește de la an la an.

Studiile științifice caracterizează situația resurselor de apă pe baza unor indicatori diferiți, unul dintre cei mai importanți fiind **stresul hidric**. Indicatorul stresului hidric (water stress) măsoară raportul dintre consumul total anual de apă (agricultură, industrie,

gospodăriei) și resursele de apă regenerabile disponibile, indicând competiția intensă pentru resursele limitate de apă.

După cum se poate observa pe harta de mai sus¹, accesată la data

Indicatorul stresului hidric – date îngrijorătoare

¹ Aqueeduct este o platformă de date gestionată de World Resources Institute (WRI), o organizație de cercetare în domeniul mediului. Aqueeduct oferă instrumente cu acces liber care ajută companiile, guvernele și societatea civilă să înțeleagă și să gestioneze riscurile legate de apă – cum ar fi lipsa de apă, variabilitatea sezonieră, poluarea și accesul la apă: <https://www.wri.org/applications/aqueduct/country-rankings/?country=ROU&indicator=drr>

de 5 mai 2026, raportul dintre cererea de apă și resursele de apă disponibile indică o situație a stresului hidric care prezintă un caracter îngrijorător la nivel național în Ținutul Secuiesc și în zonele centrale ale României, întrucât aceste zone se încadrează în categoriile de risc mediu-ridicat și ridicat privind deficitul de apă. Deși în discursul public din Ungaria se discută frecvent despre deșertificarea Câmpiei Maghiare, datele indică faptul, că acest fenomen afectează într-o măsură cel puțin similară și Ținutul Secuiesc. În contextul în care realitatea contrazice percepția generală privind abundența resurselor de apă în regiune, se impune adoptarea unor măsuri urgente de gestionare și protecție a resurselor de apă.

II. **Cauzele perturbării circuitului hidrologic mic**

Potrivit dr. Zoltán Hajdú, directorul Focus Eco Center și expert internațional în gestionarea resurselor de apă, fenomenele extreme, precum deficitul de apă și viiturile rapide, pot fi atribuite perturbărilor din funcționarea ciclului mic al circuitului apei.

Pot fi identificate două cauze principale:

1. O cauză generală o reprezintă schimbările climatice, ale căror efecte devin tot mai evidente prin fenomenele extreme. Precipitațiile abundente, cu caracter torențial, sunt urmate de perioade îndelungate de secetă.
2. Practici de gestionare a apelor și lucrări de regularizare care și-au pierdut actualitatea. Lucrările de amenajare au avut ca obiectiv extinderea terenurilor și protecția împotriva inundațiilor. Acest proces s-a desfășurat la nivel instituțional, autoritățile de gospodărire a apelor considerând apărarea împotriva inundațiilor drept sarcină principală. Totodată, la nivel comunitar, s-a urmărit

evacuarea cât mai rapidă a apelor, în scopul obținerii de suprafețe suplimentare de teren arabil și pășuni. Aceste intervenții au fost extrem de eficiente, astfel încât corpurile de apă de suprafață au dispărut aproape complet din peisaj.

Este posibil ca, în cazul în care s-ar manifesta doar unul dintre aceste procese, intervenția să mai poată fi amânată, însă efectele practicilor eronate de gestionare a apelor, care persistă de zeci de ani, au fost amplificate de schimbările climatice, care devin tot mai vizibile în ultimii ani.

Aceste două procese care se amplifică reciproc au numeroase consecințe:

- scăderea nivelului apelor subterane și reducerea rezervelor locale de apă;
- declanșarea proceselor de eroziune și pierderea unor cantități semnificative de sol;
- diminuarea biodiversității;
- dispariția sau reducerea semnificativă a conectivității laterale (adică legătura bidirecțională dintre apa râurilor și pâraielor și stratul acvifer al solului), ceea ce duce la scăderea continuă a resurselor de apă din sol, deoarece albiile coborâte ale cursurilor de apă funcționează doar ca sistem de drenaj, iar alimentarea apelor subterane încetează;
- degradarea generală a peisajului și pierderea aptitudinii acestuia pentru anumite activități economice, precum creșterea animalelor sau turismul.

III.

Necesitatea retenției apei

„Să păstrăm apa pe care ne-a dăruit-o Dumnezeuul.”

Pentru a reduce deficitul, aflat într-un proces de agravare continuă, este necesară adoptarea urgentă a unor măsuri care să permită reținerea apei în peisaj, și utilizarea unor forme de gospodărire adaptată acestei situații. Este necesară dezvoltarea unui sistem de gestionare atentă a resurselor de apă, în cadrul căruia apa să fie dirijată, distribuită și reținută în mod conștient, inclusiv prin metode ingineresti, în rețeaua apelor de suprafață (șanțuri, canale de desecare). Este important să se recunoască faptul că apele nu trebuie doar evacuate, ci și reținute, în funcție de necesități – de exemplu, pentru perioadele de secetă – și, având în vedere principiile sustenabilității, utilizate eventual și în scopuri de irigație.

Principiile de bază ale activităților de retenție a apei:

- Reținerea apei în peisaj prin crearea și reabilitarea habitatelor;
- Asigurarea conectivității laterale și longitudinale de-a lungul cursurilor de apă;
- Dezvoltarea unui sistem de gospodărire a apelor adaptat condițiilor locale, în armonie cu formele de utilizare a terenului;
- Susținerea utilizării complexe a terenurilor în zonele rurale;
- Inițierea unei schimbări de tip ”de jos în sus”, prin numeroase exemple de bune practici pe terenuri aflate în proprietate privată și comunitară;
- Asigurarea participării comunității locale la deciziile centralizate privind gospodărirea apelor;
- Reanalizarea practicilor de evacuare a apei și a intervențiilor hidrotehnice de amploare;

- După intervenții, este necesar să se acorde timp naturii pentru regenerare;
- Intervențiile trebuie să fie de tip precis, adaptate specificului peisajului, asemănătoare unor „intervenții de chirurgie a peisajului”;
- Creșterea suprafețelor acoperite permanent cu vegetație și pașiști, iar acolo unde este posibil, crearea de mici corpuri de apă care pot declanșa procese favorabile în peisaj.

Elementele cheie ale procesului:

- ✓ **Răcire prin evapotranspirație:** Vegetația vie, prin procesul de evapotranspirație, reduce semnificativ temperatura de la nivelul solului, diminuând intensitatea căldurii în perioadele de secetă.
- ✓ **Circuitul hidrologic mic:** Umiditatea provenită din evaporarea locală se întoarce local sub formă de precipitații, ceea ce este esențial pentru prevenirea uscării teritoriului.
- ✓ **Retenția apei:** Apa reținută nu este un dușman, ci o resursă gratuită pentru irigații, care alimentează apele subterane și susține biodiversitatea.

IV.

Metode de reținere a apei la scară mică în regiunea colinară a Ținutului Secuiesc

Reținerea apei presupune numeroase metode, care trebuie aplicate în funcție de condițiile locale, prin intervenții de tip „chirurgie a peisajului” de precizie, adaptate caracterului specific al peisajului, ținând cont de principiile și tehnicile generale.

În zonele colinare, reținerea apei trebuie începută în partea superioară a bazinului hidrografic, spre deosebire de practica actuală, care nu ia în considerare această zonă, ci evacuează apa abia după acumularea acesteia în văi.

În sectorul superior al bazinului hidrografic se întâlnesc, de regulă, albiile de pârâu secate și șanțuri adânci, în care apa se acumulează și este evacuată rapid, declanșând procese de eroziune, spălând solul fertil și adâncind sau extinzând prin eroziune regresivă aceste forme. Ca urmare, izvoarele dispar, iar sursele de apă utilizate anterior de animale seacă. Reabilitarea sistemului de retenție în sectorul superior permite reținerea apei local, refacerea alimentării apelor subterane și prevenirea efectelor distructive în sectoarele inferioare. Aceste lucrări contribuie la atenuarea fenomenelor extreme: **(1) în perioade de secetă, apa acumulată în sol reduce efectele negative, iar (2) în perioade cu precipitații abundente, o parte din apă este reținută, diminuând riscul de inundații.**

În zona colinară, reținerea apei se realizează în albiile fostelor cursuri de apă și ale pâraielor secate. În aceste zone, **soluția optimă o reprezintă praturile de fund**, care pot reține apa. Înălțimea acestora trebuie adaptată condițiilor locale, fiind recomandate valori de 30–50 cm. Este important de menționat că, pe cursurile de apă permanente (unde există curgere de apă pe tot parcursul anului)

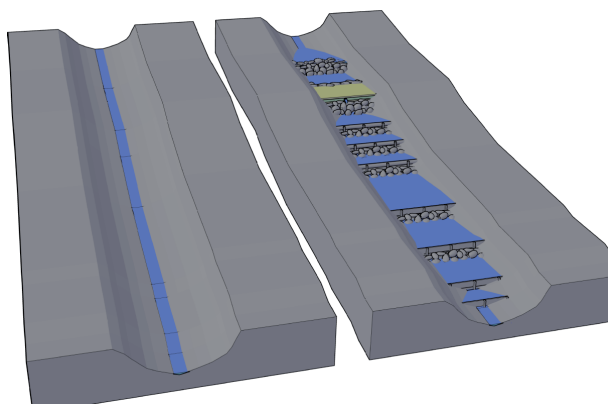
și în zonele în care sunt prezente populații de pești, trebuie evitată – în funcție de speciile existente – crearea unor diferențe de nivel mai mari de 20 cm între corpurile de apă formate de pragurile de fund, deoarece acestea pot împiedica migrația unor specii de pești în amonte. În cazul în care nu este clar în ce categorie se încadrează sectorul respectiv sau care este diferența de nivel admisibilă în funcție de speciile de pești prezente, se recomandă solicitarea punctului de vedere al autorității competente pentru protecția mediului.

Intervențiile sunt de regulă de mică amploare, cu impact redus asupra mediului, incluzând:

- praguri din bușteni sau piatră și praguri de curent pe cursurile de apă;
- retenția scurgerii de suprafață în văile superioare, prin mici baraje și lacuri;
- protecția, reabilitarea și alimentarea cu apă a brațelor moarte.

Pe albiile fostelor cursuri de apă se recomandă realizarea de praguri de fund de diverse tipuri, adaptate materialelor locale și forței de muncă disponibile.

Principiile de proiectare ale pragurilor de fund sunt prezentate pe baza ilustrațiilor realizate de inginerul structurist Gábos Csaba-Dénes.

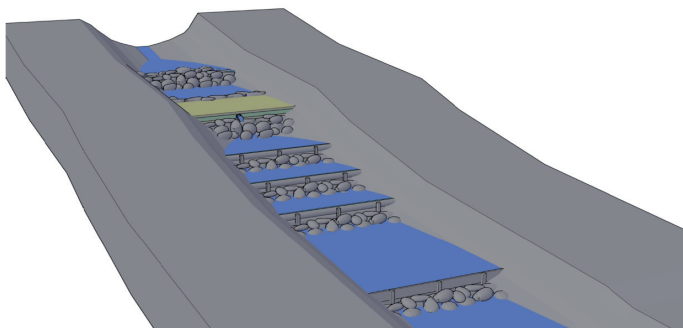

Sursa: ing. Gábos Csaba-Dénes,
inginer structurist

Importanța majoră a pragurilor de fund în retenția apei este evidențiată în prima figură: comparativ cu un canal rectiliniu, lipsit de obstacole sau chiar betonat, o albie prevăzută cu praguri de fund poate reține și in-

filtra în peisaj o cantitate semnificativ mai mare de apă. Pragurile de fund contribuie, totodată, la ridicarea nivelului albiei pârâului, astfel încât, în loc să favorizeze drenarea apei, contribuie la creșterea nivelului apelor subterane și la stoparea proceselor de eroziune a albiei.

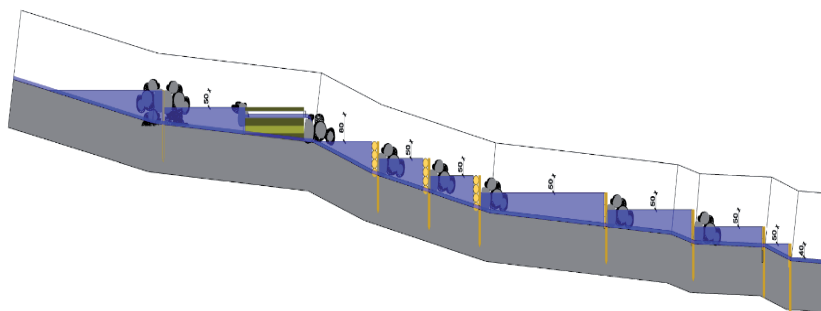
A doua figură prezintă utilizarea unui dig de pământ, unde, pe de o parte, straturile compactate de ramuri (de preferință proaspăt tăiate) amplasate între straturile de pământ contribuie la stabilitatea pe termen lung a structurii, iar pe de altă parte este ilustrată poziționarea canalului de evacuare al apei.

Sursa: ing. Gábos Csaba-Dénes, inginer structurist

A treia figură transversală oferă repere pentru amplasarea și proiectarea înălțimii pragurilor de fund. În funcție de situațiile prezentate anterior, pe cursurile de apă permanente poate fi necesară amenajarea unor trepte pentru pești, așa cum este ilustrat în figură prin configurația mai densă și etajată de sub pragul de fund situat în partea inferioară. Scopul principal al figurii este de a evidenția faptul că, în funcție de panta terenului, pragurile de fund trebuie amplasate mai rar sau mai des, pentru a putea menține diferențele de nivel dorite. În figură, digul de pământ este reprezentat cu o diferență de nivel de 80 cm, însă această valoare a fost utilizată doar din considerente grafice, pentru a evidenția clar separarea dintre

straturile de pământ și cele de ramuri mărunțite. Desigur, și în cazul digurilor de pământ trebuie respectate diferențele de nivel impuse de condițiile specifice ale amplasamentului.

Sursa: ing. Gábos Csaba-Dénes, inginer structurist

1. Tipurile recomandate de praguri de fund

Se recomandă utilizarea obligatorie a materialelor locale disponibile, astfel încât este indicată realizarea următoarelor tipuri de praguri de fund:

a) Prag de fund din piatră

În cazul în care în zonă sunt disponibile pietre de dimensiuni mari sau fragmente de rocă, se recomandă utilizarea acestora. Dimensiunea pietrelor utilizate trebuie să fie suficient de mare încât debitul de apă estimat să nu le poată disloca. Se recomandă umplerea spațiilor dintre pietrele de dimensiuni mari cu pietre mai mici, deoarece astfel materialul transportat de apă poate forma mai ușor un strat impermeabil, contribuind la retenția apei și asigurând menținerea unui volum cât mai mare de apă în amonte de pragul de fund.

Pragurile de fund din piatră trebuie amplasate pe sectoarele albiei pâraurilor secate situate pe porțiuni cu pantă mai redusă, care permit formarea unei pelicule de apă deasupra pragului, ce în timp poate deveni chiar un luciu de apă permanent.

Pragurile de fund din piatră pot fi consolidate cu o scândură amplasată pe partea superioară a pragului, ceea ce asigură o retenție mai

eficientă a apei, în special în etapa inițială, mai ales dacă sunt stabilizate cu folie pentru iazuri (de altfel, nu se recomandă utilizarea materialelor străine mediului natural, precum betonul sau materialele plastice).

Fotografie realizată de Bencze Szilvia. Combinație de dig din piatră și bușteni, Daia

b) Prag de fund realizat din bușteni și lemn

Se recomandă construirea unor praguri de fund din bușteni sau din scândură brută în zonele în care există o cantitate suficientă de material lemnos disponibil. Pragurile de fund realizate din bușteni pot fi construite în numeroase variante, adaptate condițiilor locale. Se pot utiliza bușteni groși, cu ajutorul cărora se realizează mici baraje dispuse transversal pe cursul de apă. Aceasta este metoda cel mai frecvent utilizată; se recomandă aplicarea ei în zonele puternic expuse eroziunii, unde pragurile de fund amplasate la o densitate adecvată rețin materialul transportat de eroziune, reducând astfel în mod constant intensitatea proceselor erozionale.

Fotografie realizată de Bencze Szilvia. Praguri de fund realizate din scânduri de stejar de 5 cm, Petecu

Se recomandă construirea acestui tip de prag de fund pe cursuri de apă temporar secate sau cu debit redus.

Lemnul poate fi utilizat și în alte moduri pentru realizarea pragurilor de fund; în acest caz, se pot folosi bușteni mai subțiri, care sunt integrați în funcție de spațiul disponibil, putând fi chiar înfipti în sol sub formă de țăruiși. În acest caz, spațiile dintre bușteni se colmatează în timp și contribuie la retenția apei. Materialul lemnos acumulat are o bună capacitate de retenție a apei și în cazul așa-numitelor baraje artificiale de castor, care imită, prin utilizarea materialelor naturale, structurile de retenție a apei construite de castori.

*Fotografie realizată de Bencze Szilvia.
Construirea de baraje din bușteni întărite cu pietre de către Direcția Apelor Olt pe pârâul cadastrat din Daia. Micul pârâu a umplut albia pârâului într-o singură zi.*

O variantă a digurilor/pragurilor din lemn o reprezintă lucrările realizate din crengi mai subțiri și din fascine (nuietele). Gardurile din nuietele sunt utilizate pe sectoarele cu pantă accentuată sau pentru protecția malurilor. Scopul acestora nu este în mod direct reținerea

apei, ci prevenirea proceselor de eroziune. Aceste structuri împletite din nuietele trebuie amplasate cât mai dens posibil pentru a obține un efect optim.

Probabil că digurile din bușteni sunt cele mai răspândite soluții bazate pe elemente naturale.

*Fotografie realizată de
Bencze Szilvia: baraj de
nuiele, Daia*

Avantaje:

- pot fi construite cu costuri reduse;
- reduc efectele secetei și ale eroziunii;
- îmbunătățesc starea habitatelor și contribuie la crearea unor noi;
- susțin activitățile agricole locale, în special creșterea animalelor;
- contribuie la refacerea rezervelor de apă subterană.

Dezavantaje:

- durata de viață a structurilor din bușteni este limitată;
- este necesară convingerea actorilor implicați cu privire la beneficiile intervențiilor de tip „vechi-nou”;
- pot compensa doar într-o măsură limitată efectele negative ale marilor lucrări de regularizare.

c) Prag de fund din pământ

Realizarea pragurilor de fund din pământ este cea mai la îndemână soluție, întrucât materialul necesar se găsește peste tot; totuși, execuția acestora poate fi cea mai dificilă din punct de vedere tehnic și necesită cele mai multe lucrări de întreținere.

Construirea unui prag de fund din pământ (sau a unui dig de pământ) poate fi utilizată în cazul cursurilor de apă de mici dimensiuni, al canalelor de irigații sau în scopul reținerii temporare a apei. Scopul este ridicarea nivelului apei prin intermediul unui material compactat amplasat pe fundul albiei.

La construirea unui prag de fund din pământ, **este esențială alegerea amplasamentului**; trebuie selectat un sector de albie stabil, cu maluri rezistente. Se vor evita zonele de meandrare (coturile).

Cel mai potrivit material este **solul argilos sau de luto-argilos**, care poate fi compactat și are permeabilitate redusă. Pot fi necesare pietre de dimensiuni mai mari pentru protecția malului și pentru stabilizarea pragului. Se îndepărtează materialul aluvionar, nămolul și vegetația de pe fundul albiei, pentru a asigura o bună aderență a pragului la substrat. **Pământul nu se așază dintr-o singură etapă, ci în straturi de 10–30 cm.** Fiecare strat **trebuie compactat** corespunzător (prin batere sau cu utilaje). Între straturile de pământ se recomandă introducerea unor straturi de ramuri cu grosime similară, care, în stare proaspăt tăiată (inclusiv din lucrări de curățare a șanțurilor), sunt ideale pentru stabilizarea ulterioară a digului de pământ (ref: Michal Kravcik).

În interiorul pragului este recomandat să se utilizeze materialul cu cea mai mică permeabilitate (argila), în timp ce spre exterior se poate folosi sol mai puțin coeziv.

Partea superioară a pragului (coronamentul) trebuie să se afle deasupra nivelului de apă dorit, dar sub cota malurilor, astfel încât, în caz de viitură, apa să treacă peste prag, fără a eroda malurile. Evacuarea controlată a apei se asigură fie printr-un drenaj din scân-

Fotografie realizată de Both Tünde. Baraj de pământ cu canal de scurgere, Petecu

duri, fie printr-o conductă, fie prin acoperire cu piatră, pentru a preveni eroziunea solului.

Stabilitatea pe termen lung a digului de pământ poate fi asigurată prin plantarea de vegetație. Este important de reținut

că monitorizarea permanentă a structurii este esențială, iar în cazul în care, în timpul viiturilor, apa erodează digul, defectele trebuie remediate imediat.

La cele două capete ale pragului, acolo unde acesta se racordează la mal, albia și malurile trebuie consolidate prin placare cu piatră (bolovani de dimensiuni mari), pentru a preveni erodarea bazei digului de către apă.

După finalizarea lucrării, se verifică dacă apa se infiltrează pe sub sau pe lângă prag. În cazul în care se constată infiltrații, structura trebuie etanșată prin completare cu material argilos suplimentar, pe partea dinspre amonte.

2. Reabilitarea fostelor pajiști umede și a habitatelor acvatice

Dacă analizăm structura tradițională a peisajului din Ținutul Secuiesc, observăm că suprafața colinară acoperită cu păduri de foioase este astăzi fragmentată de pășuni și fânețe afectate de alunecări de teren și procese de eroziune. În acest spațiu variat s-au format adesea habitate acvatice, înconjurate de pâlcuri de vegetație lemnoasă, generând habitate specifice care au contribuit la creșterea biodiversității. Aceste zone au avut, de asemenea, un rol important în retenția apei, contribuind la formarea microclimatului local și la alimentarea apelor subterane. În majoritatea cazurilor, aceste elemente de peisaj au dispărut ca urmare a lucrărilor de ameliorare a terenurilor, însă existența lor anterioară poate fi dedusă pe baza vegetației specifice sau a elementelor de structură a peisajului încă recognoscibile.

În cadrul lucrărilor de reabilitare, identificarea și refacerea acestor foste habitate acvatice are o importanță deosebită. Amploarea acestor intervenții adaptată condițiilor locale, poate varia de la mici zone umede cu vegetație lemnoasă de câteva metri pătrați până la lacuri de mici dimensiuni amenajate în văile plate dintre dealuri.

Aceste lucrări pot fi realizate prin adaptare la condițiile naturale, prin construirea unor terasamente care să întrerupă scurgerea de suprafață a apelor pluviale.

3. Construirea de șanțuri de protecție pe pășuni și pe pante abrupte

Pe pantele abrupte, pe pășuni și pe terenurile cosite – în special acolo unde, în urma lucrărilor de ameliorare a terenurilor, au dispărut microrelieful și grupările de arbori și arbuști care funcționau ca obstacole naturale – apa se scurge cu ușurință, declanșând procese de eroziune și reprezentând chiar un risc prin apariția viiturilor torențiale.

Pe acești versanți abruptți este recomandată realizarea șanțurilor de retenție. Șanțurile de retenție sunt lucrări de tip șanț/val realizate pe versanți, de-a lungul curbelor de nivel, care rețin apa de precipitații și îi permit infiltrarea în sol, prevenind astfel eroziunea și crescând umiditatea solului. Acestea nu au rol de drenaj, ci de reținere a apei in situ, contribuind la alimentarea cu apă a vegetației. Lățimea lor variază, de regulă, între 30 cm și câțiva metri, iar adâncimea este de aproximativ 30–50 cm. Un șanț de retenție nu ar trebui să depășească 20 m lungime, deoarece chiar și o diferență de nivel de câțiva centimetri îl poate transforma într-un canal de scurgere (cf. Michal Kravčík). Plantele (arbori, arbuști) instalate pe taluzul dinspre versant, în materialul excavat, stabilizează solul, iar apa reținută se infiltrează la adâncime mai mare, astfel încât solul funcționează ca un rezervor eficient de apă. Șanțurile de retenție reduc eroziunea solului, cresc conținutul de materie organică și asigură alimentarea cu apă a vegetației.

*Fotografie realizată de Michal Kravcik:
șanț de protecție cu arbori,
Torysa, Slovacia*

V. Aspecte administrative și de autorizare ale soluțiilor de retenție a apei bazate pe natură

În funcție de amplasamentul intervențiilor prezentate mai sus, trebuie avute în vedere și diferite aspecte administrative și de autorizare. În cazul lucrărilor de amenajare a terenului care implică mișcări semnificative de pământ, poate fi necesară obținerea unei autorizații de construire. În acest sens, se recomandă consultarea prealabilă a compartimentului de urbanism competent.

a) Cursuri de apă incluse în evidența de gospodărire a apelor

Pentru cursurile de apă cu o lungime mai mare de 5 km și cu o suprafață a bazinului hidrografic mai mare de 10 km², competența de a lua decizii și de a executa intervențiile revine exclusiv administrației competente în domeniul gospodăririi apelor. Totuși, comunitatea sau autoritatea locală poate solicita în scris realizarea intervențiilor (formularul pus la dispoziție de Administrația Apelor Olt este accesibil prin scanarea codului QR), iar dacă acestea sunt considerate justificate din cauza presiunii generate de eroziune, inundații sau secetă, lucrările pot fi incluse în planul anual de activitate al administrației de gospodărire a apelor. Lucrările necesare de proiectare și execuție sunt realizate din oficiu de către autoritatea din domeniul apelor, însă implementarea poate fi accelerată dacă comunitatea contribuie la acoperirea necesarului de materiale și combustibil.

b) Albii de pârâu care nu sunt incluse în evidența de gospodărire a apelor

În cazul cursurilor de apă și al șanțurilor neincluse în evidența/castrul de gospodărire a apelor, situația este întrucâtva mai simplă, iar proprietarul (sau proprietarii) terenului în cauză sau, cu acordul acestuia/acestora, comunitatea poate iniția și realiza, din resurse proprii, lu-

crări de retenție a apei la scară mică. Și în acest caz este important de subliniat că, în cazul intervențiilor de amplasare mai mare, este necesară solicitarea punctului de vedere al autorităților competente pentru a stabili dacă este obligatorie obținerea unei autorizații. În cazul structurilor transversale planificate pe cursuri de apă cu curgere permanentă (de exemplu praguri, podețe/alcătuiuri de trecere, trepte de albie, vaduri), din considerente de protecție a faunei piscicole este recomandată evitarea diferențelor de nivel care pot afecta conectivitatea ecologică longitudinală. În anumite cazuri, acest lucru poate impune respectarea unei diferențe maxime de nivel de 20 cm între treptele de apă (cf. capitolul IV), iar, dacă este necesar, trebuie asigurată continuitatea prin soluții de tip albie naturalizată sau prin amenajări cu trepte pentru pești.

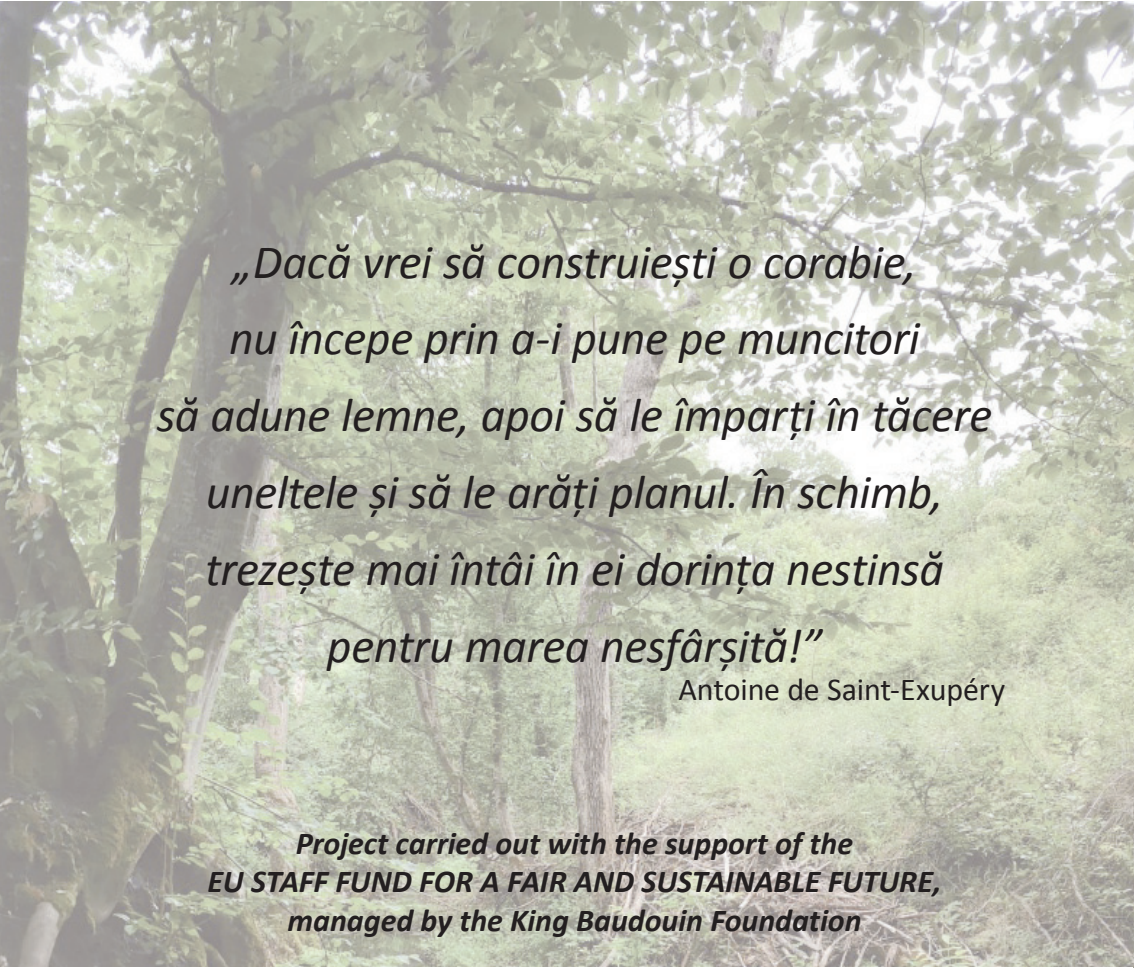
c) Terenuri agricole și subvenții conexe

Chiar și în zonele situate în afara cursurilor de apă și a șanțurilor, poate fi utilă aplicarea anumitor metode pentru îmbunătățirea alimentării cu apă a terenului respectiv. În aceste zone, proprietarii și utilizatorii terenurilor trebuie să acționeze cu prudență pentru a nu pierde dreptul la subvențiile APIA. În principiu, se poate afirma că modul de utilizare a terenului nu trebuie modificat; astfel, de exemplu, nu pot fi create suprafețe acvatice permanente sau acoperiri forestiere continue pe terenurile agricole. Plantarea sporadică de arbori sau arbuști – de exemplu, în zonele dintre microdepresiunile șanțurilor de retenție – este posibilă, cu condiția să nu afecteze desfășurarea neîntreruptă a activităților agricole.

Deși, în conformitate cu normele-cadru ale UE, Planul Strategic PAC al României recunoaște relevanța și importanța zonelor neproductive în cadrul terenurilor agricole, în prezent sprijinul pentru amenajarea acestora este acordat doar în cazul fâșiilor forestiere de protecție a câmpurilor (DR-19 Investiții neproductive în exploatație).

d) Arii protejate

În cazul în care locul intervenției face parte dintr-o arie protejată, este necesară obținerea autorizației din partea autorității competente în domeniul protecției mediului.

*„Dacă vrei să construiești o corabie,
nu începe prin a-i pune pe muncitori
să adune lemne, apoi să le împarți în tăcere
uneltele și să le arăți planul. În schimb,
trezește mai întâi în ei dorința nestinsă
pentru marea nesfârșită!”*

Antoine de Saint-Exupéry

*Project carried out with the support of the
EU STAFF FUND FOR A FAIR AND SUSTAINABLE FUTURE,
managed by the King Baudouin Foundation*

Working together for a better society

